

01 3389

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Ђокић Винко Ивана
Датум и место рођења	21. јули 1985. године, Босилеград

Основне студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Правни факултет
Студијски програм	Основне академске студије права
Звање	Дипломирани правник
Година уписа	2004.
Година завршетка	2008.
Просечна оцена	8,74

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет	
Факултет	
Студијски програм	
Звање	
Година уписа	
Година завршетка	
Просечна оцена	
Научна област	
Наслов завршног рада	

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Правни факултет
Студијски програм	Докторске академске студије права
Година уписа	2009/2010.
Остварен број ЕСПБ бодова	120
Просечна оцена	8,00

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	Наследноправна сингуларна сукцесија на основу закона Hereditary Singular Succession Based on the Law
Име и презиме ментора, звање	Др Наташа Стојановић, редовни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	НСВ 8/18-01-005/19-031, 28. јуни 2019. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	398
Број поглавља	Увод, четири главе, закључна разматрања и литература

Број слика (шема,
графикона)

Број табела

Број прилога

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

P. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број томена, странице	Категорија
	Ивана Евтимов, „О споразумној подели наследства у упоредном праву“, <i>Зборник радова правног факултета у Нишу</i> , бр. 69, 2015, стр. 313–329.	
1	Ауторка у раду разматра питање престанка наследнице на основу споразума санаследника у аустријском, немачком, француском, руском, хрватском и бугарском праву. Користећи се, подједнако успешно, упоредноправним и дорматскоправним методом истраживања, ауторка уочава сличности и разлике у нормирању овог начина престанка наследнице у поменутим савременим европским правним системима и предлаже одговарајуће измене и допуне домаћих прописа посвећених споразумној деоби наследства, по угледу на анализирана решења иностраних законодаваца.	M 51
2	Наташа Стојановић, Ивана Евтимов, „Улога јавних бележника у породичноправним стварима у Републици Србији са посебним освртом на јавнобележничку праксу“, <i>Правни живот</i> , Београд, Удружење правника Србије, бр. 12, 2017, стр. 145–162. У раду ауторке пажњу фокусирају на овлашћења јавних бележника у Републици Србији у сferи породичноправних односа, узимајући за полазну основу одговарајућа законска решења, ставове посленика правне мисли на ову тему и актуелну јавнобележничку праксу. На основу спроведеног емпиријског истраживања, ауторке дају образложение зашто породичноправна питања нису у већој мери заступљена у пракси јавних бележника у Републици Србији, аргументовано указују на недостатке појединих законских решења и на потребу њихове корекције у одређеном правцу, као и на оправданост проширивања надлежности јавних бележника у породичноправној сferи, посебно потенцирајући виши степен дејудицијализације грађанскоправне заштите, кроз преношење споразумног развода брака, под одређеним условима, у надлежност јавних бележника.	M 51
3	Ивана Евтимов, „Могућност нужних наследника да захтевају преобразај законске претпоставке облигационоправне природе права на нужни део“, <i>Зборник радова Двадесет година Закона о наслеђивању Републике Србије</i> , Ниш, Правни факултет, 2016, стр. 127–148. У раду ауторка разматра правну природу права на нужни део у савременом српском праву. Њена пажња је посебно усмерена на законску могућност преобразаја права на нужни део као овлашћења облигационоправне природе у право наследноправног карактера. Ауторка, узимајући за полазну основу одговарајуће наследноправне прописе, схватања теоретичара и актуелну судску праксу, даје аргументоване одговоре на многобројна питања постављена у раду. Она указује на нужност правилне примене одредаба Закона о наслеђивању Републике Србије у пракси, на предности и недостатке истих и на неопходност њиховог прилагођавања захтевима социјалне стварности.	M 44

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА

Кандидаткиња је положила потребан број испита и испунила све друге обавеза, предвиђене Студијским програмом докторских академских студија права Правног факултета Универзитета у Нишу. Осим тога, објавила је потребан број научних радова у часописима одговарајуће категорије, укључујући и рад на научној конференцији са међународним учешћем. Сви радови су из уже научне области из које је пријављена тема докторске дисертације – грађанскоправна научна област.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис поједињих делова дисертације (до 500 речи)

Први део рада посвећен је појмовном одређивању наследноправне сингуларне сукцесије на основу закона, класификацији облика наследноправне сингуларне сукцесије на темељу законодавчеве воље, односу наследноправне универзалне сукцесије и сингуларног последовања у оставиочева права на основу закона и разграничењу наследноправне сингуларне сукцесије која има утемељење у изјави последње воље оставиоца од сингуларне сукцесије *mortis causa* на основу закона. У овом делу рада ауторка на оригиналан начин даје дефиницију наследноправне сингуларне сукцесије на темељу закона, полазећи од карактера права која се њоме стичу, начина стицања, обима стицања, одговорности за оставиочеве дугове и функције коју она има у правном промету. Посебну пажњу заслужује њен напор да класификује облике наследноправне сингуларне сукцесије на основу закона, роководећи се следећим критеријумима: субјектима у чију корист су такви облици сингуларног следовања за случај смрти одређени; предметом наследноправног овлашћења, позицијом коју њихови стицаоци имају у поступку намирења, њиховим правним карактером и функцијом.

У другом делу рада, ауторка пажњу фокусира на порекло и еволутивни пут наследноправне сингуларне сукцесије на основу закона. У овом делу рада нарочиту научну вредност имају закључци ауторке: да наследноправна сингуларна сукцесија на основу закона има корене још у старом веку; да је она, у свим својим појавним облицима у старом веку и делом у средњем веку у служби обезбеђивања егзистенцијалног минимума оставиочевих потомака и његове удовице; да је у новом веку њено постојање и регулисање потврда уставима буржоаских држава проглашених нових друштвених вредности, породичне солидарности, социјалне сигурности и (формалне) једнакости свих грађана без обзира на пол, припадност одређеној друштвеној групи, ред рођења или карактер добара који се наслеђује.

Трећи део рада посвећен је наследноправној сингуларној сукцесији на основу закона у упоредном праву. На темељу спроведеног истраживања, ауторка у овом делу рада изводи више закључака, међу којима се нарочито издава њено запажање да у савременим правним системима чија су законска решења била предмет анализе, нормирани облици наследноправне сингуларне сукцесије који имају извор у закону служе да се наследноправне регуле брже и ефикасније прилагоде променама у социјалном миљеу и породици, уместо да се врше нормативни захвати у законски ред наслеђивања. Такође, нарочиту вредност има и ауторкин закључак да су облици наследноправне сингуларне сукцесије на основу закона одређени у корист широког круга субјеката који су блиски оставиоцу, а у циљу обезбеђивања њиховог егзистенцијалног минимума или одржавања дотадашњег стандарда или прилагођавања на новонастале околности, и самим тим, по правилу, обезбеђивања континуитета породичноправне заштите ових лица.

Четврти, централни, део рада односи се на наследноправну сингуларну сукцесију на основу закона у савременом српском праву. Анализирајући паранаследну установу предмети домаћинства мање вредности, ауторка се залаже за њено нормирање као вида сингуларног последовања у оставиочева права и притом потенцира правнотехничку прецизност важећих наследноправних прописа, како би се отклониле дилеме њихове примене у пракси. Када је реч о институту плодоуживања у сferи наследноправних односа, ауторка предлаже одређене измене и допуне постојећих решења, како би се у пуној мери остварио нормативни циљ ради кога је и плодоуживање на заоставштини конситуисано, у ситуацији када се њиме обезбеђују нужна средства за живот наследника који има право на ту привилегију. У погледу права на нужни део као облигационог овлашћења, и самим тим вида наследноправне сингуларне сукцесије, ауторка се залаже за обезбеђивање правне позиције нужног наследника, путем законске залоге на заоставштини оставиоца и за конституисање, у корист тзв. релативних нужних наследника права на издржавање из заоставштине, како би се обезбедио континуитет породичноправне заштите тих лица, независно од тога да ли су позвана на наслеђе у конкретном случају. Ауторка, у овом делу рада предлаже, установљење нових видова наследноправне сингуларне сукцесије на темељу закона у корист: мајке будућег наследника, разведеног супружника, бившег ванбрачног партнера, малолетног пасторка, радно неспособног очуха или мађехе и лица која је оставилац за живота издржавао (независно од сродничких односа) и пружао му смештај са циљем обезбеђивања континуитета породичноправне заштите или обезбеђивања социјалне сигурности.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Сви циљеви, наведени у пријави докторске дисертације, како главни, тако и помоћни, су остварени. Ауторка је у раду, као главни циљ истраживања, предложила модификацију постојећих модела наследноправне сингуларне сукцесије на основу закона и заложила се за креирање одговарајућих наследноправних механизама (попут, права на издржавање релативних нужних наследника или права на трипесет пана), којима се може обезбедити континуитет породичноправне заштите оставиошу блиским

лица, не задирујући превише у Законом о наслеђивању успостављени ред наслеђивања. Остваривању главног циља, претходила је реализација помоћних циљева – свеобухватно сагледавање и критичко преиспитивање одредба посвећених наследноправној сингуларној сукцесији на темељу закона у савременом српском праву; истраживање генезе и еволуције облика наследноправне сингуларне сукцесије на основу закона; утврђивање тенденција у развоју модела сингуларног последовања у оставиочева права на темељу закона у упоредном праву итд.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Резултати до којих је ауторка дошла, истражујући проблематику наследноправне сингуларне сукцесије на основу закона, нема сумње, биће од значаја за даљи развој грађанскоправне научне мисли, али и за будуће деловање српског нормотворца, као и за праксу домаћих судова. Генерално узевши, предлозима за решавање појединих спорних или недовољно расветљених питања, ауторка тежи да правну норму приближи социјалној стварности. То недвосмислено потврђује њено залагање о потреби усаглашавања наследноправних прописа са породичноправним прописима и прописима о извршењу и обезбеђењу, затим, предлози за увођење нових механизама наследноправне сингуларне сукцесије на темељу закона у српском праву, као и редизајнирање постојећих модела сингуларног последовања у оставиочева права, а све са циљем обезбеђивања континуитета породичноправне заштите или социјалне сигурности лица која су била у близким односима са оставиоцем.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Докторска дисертације је резултат самосталног научног рада кандидаткиње. То јасно потврђује њено критичко преиспитивање и свеобухватно сагледавање законских решења, теоријских мишљења и ставова судске праксе, везаних за проблематику наследноправне сингуларне сукцесије на темељу законодавчеве воље, њени добро аргументовани одговори на многобројна питања, као и предлози могућих решења за квалитативно другачије нормирање овог сегмента установе наслеђивања.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Комисија сматра да докторска дисертација кандидаткиње Иване Ђокић испуњава све услове за одбрану, предвиђене Законом о високом образовању Републике Србије, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Правног факултета Универзитета у Нишу. Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Нишу да одобри јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовању
Комисије

НСВ број 8/18-01-009/20-012

Датум именовања Комисије

18. новембар 2020. године

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Др Наташа Стојановић, редовни професор Грађанскоправна научна област (Ужа научна област)	Председник, ментор <i>Н. Стојановић</i>
2.	Др Јелена Видић Трнинић, ванредни професор Грађанскоправна научна област (Ужа научна област)	Члан Правни факултет Универзитета у Новом Саду (Установа у којој је запослен) <i>Јелена Видић Трнинић</i>
3.	Др Новак Костић, доцент Грађанскоправна научна област (Ужа научна област)	Члан Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен) <i>Н. Костић</i>
4.	Др Милица Вучковић, доцент Грађанскоправна научна област	Члан Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен) <i>М. Вучковић</i>

Ниш,

17. децембар 2020. године